

XI. PHẪM THÍ DỤ

01

Lúc bấy giờ, cụ thọ Thiện Hiện bạch Phật: Bạch Thế Tôn! Nếu có người hỏi rằng, nhà ảo thuật có khả năng học Bát-nhã-ba-la-mật-đa, thành tựu trí nhất thiết trí chăng; nhà ảo thuật có khả năng học tịnh lục, tinh tấn, an nhẫn, tịnh giới, bố thí Ba-la-mật-đa, thành tựu trí nhất thiết trí chăng, thì với câu hỏi như vậy, con nên trả lời như thế nào? Bạch Thế Tôn! Nếu có người hỏi, nhà ảo thuật có khả năng học bốn tịnh lục, thành tựu trí nhất thiết trí chăng; nhà ảo thuật có khả năng học bốn vô lượng, bốn định vô sắc, thành tựu trí nhất thiết trí chăng, thì với câu hỏi như vậy, con nên trả lời như thế nào? Bạch Thế Tôn! Nếu có người hỏi, nhà ảo thuật có khả năng học bốn niệm trụ, thành tựu trí nhất thiết trí chăng; nhà ảo thuật có khả năng học bốn chánh đoạn, bốn thần túc, năm căn, năm lực, bảy chi đẳng giác, tám chi thánh đạo, thành tựu trí nhất thiết trí chăng, thì với câu hỏi như vậy, con nên trả lời như thế nào? Bạch Thế Tôn! Nếu có người hỏi rằng, nhà ảo thuật có khả năng học pháp môn giải thoát không, thành tựu trí nhất thiết trí chăng; nhà ảo thuật có khả năng học pháp môn giải thoát vô tướng, vô nguyện, thành tựu trí nhất thiết trí chăng, thì với câu hỏi như vậy, con nên trả lời như thế nào? Bạch Thế Tôn! Nếu có người hỏi rằng, nhà ảo thuật có khả năng học năm loại mắt, thành tựu trí nhất thiết trí chăng; nhà ảo thuật có khả năng học sáu phép thần thông, thành tựu trí nhất thiết trí chăng, thì với câu hỏi như vậy, con nên trả lời như thế nào? Bạch Thế Tôn! Nếu có người hỏi rằng, nhà ảo thuật có khả năng học mười lực của Phật, thành tựu trí nhất thiết trí chăng; nhà ảo thuật có khả năng học bốn điều không sợ, bốn sự hiểu biết thông suốt, đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả, mười tám pháp Phật bất cộng, trí nhất thiết, trí đạo tướng, trí nhất thiết tướng, thành tựu trí nhất thiết trí chăng, thì với câu hỏi như vậy, con nên trả lời như thế nào?

Phật bảo: Thiện Hiện! Ta hỏi lại ngươi, tùy theo ý ngươi mà trả lời. Thiện Hiện! Theo ý ông thì sao? Sắc cùng với huyễn có khác chăng? Thọ, tưởng, hành, thức cùng với huyễn có khác chăng?

Thiện Hiện đáp: Bạch Thế Tôn! Không! Vì sao? Vì sắc chẳng khác huyễn, huyễn chẳng khác sắc, sắc tức là huyễn, huyễn tức là sắc; thọ, tưởng, hành, thức, cũng lại như vậy.

Thiện Hiện! Theo ý ông thì sao? Nhãn xứ cùng với huyễn có khác chăng? Nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý xứ cùng với huyễn có khác chăng?

Thiện Hiện đáp: Bạch Thế Tôn! Không! Vì sao? Vì nhãn xúc chẳng khác huyễn, huyễn chẳng khác nhãn xúc, nhãn xúc tức là huyễn, huyễn tức là nhãn xúc; nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý xúc, cũng lại như vậy.

Thiện Hiện! Theo ý ông thì sao? Sắc xúc cùng với huyễn có khác chăng? Thanh, hương, vị, xúc, pháp xúc cùng với huyễn có khác chăng?

Thiện Hiện đáp: Bạch Thế Tôn! Không! Vì sao? Vì sắc xúc chẳng khác huyễn, huyễn chẳng khác sắc xúc, sắc xúc tức là huyễn, huyễn tức là sắc xúc; thanh, hương, vị, xúc, pháp xúc, cũng lại như vậy.

Thiện Hiện! Theo ý ông thì sao? Nhãn giới cùng với huyễn có khác chăng? Sắc giới, nhãn thức giới và nhãn xúc cùng các thọ do nhãn xúc làm duyên sanh ra cùng với huyễn có khác chăng?

Thiện Hiện đáp: Bạch Thế Tôn! Không! Vì sao? Vì nhãn giới chẳng khác huyễn, huyễn chẳng khác nhãn giới, nhãn giới tức là huyễn, huyễn tức là nhãn giới; sắc giới cho đến các thọ do nhãn xúc làm duyên sanh ra, cũng lại như vậy.

Thiện Hiện! Theo ý ông thì sao? Nhĩ giới cùng với huyễn có khác chăng? Thanh giới, nhĩ thức giới và nhĩ xúc cùng các thọ do nhĩ xúc làm duyên sanh ra cùng với huyễn có khác chăng?

Thiện Hiện đáp: Bạch Thế Tôn! Không! Vì sao? Vì nhĩ giới chẳng khác huyễn, huyễn chẳng khác nhĩ giới, nhĩ giới tức là huyễn, huyễn tức là nhĩ giới; thanh giới cho đến các thọ do nhĩ xúc làm duyên sanh ra, cũng lại như vậy.

Thiện Hiện! Theo ý ông thì sao? Tỷ giới cùng với huyễn có khác chăng? Hương giới, tỷ thức giới và tỷ xúc cùng các thọ do tỷ xúc làm duyên sanh ra cùng với huyễn có khác chăng?

Thiện Hiện đáp: Bạch Thế Tôn! Không! Vì sao? Vì tỷ giới chẳng khác huyễn, huyễn chẳng khác tỷ giới, tỷ giới tức là huyễn, huyễn tức là tỷ giới; hương giới cho đến các thọ do tỷ xúc làm duyên sanh ra, cũng lại như vậy.

Thiện Hiện! Theo ý ông thì sao? Thiệt giới cùng với huyễn có khác chăng? Vị giới, thiệt thức giới và thiệt xúc cùng các thọ do thiệt xúc làm duyên sanh ra cùng với huyễn có khác chăng?

Thiện Hiện đáp: Bạch Thế Tôn! Không! Vì sao? Vì thiệt giới chẳng khác huyễn, huyễn chẳng khác thiệt giới, thiệt giới tức là huyễn, huyễn tức là thiệt giới; vị giới cho đến các thọ do thiệt xúc làm duyên sanh ra, cũng lại như vậy.

Thiện Hiện! Theo ý ông thì sao? Thân giới cùng với huyễn có khác chăng? Xúc giới, thân thức giới và thân xúc cùng các thọ do thân xúc làm duyên sanh ra cùng với huyễn có khác chăng?

Thiện Hiện đáp: Bạch Thế Tôn! Không! Vì sao? Vì thân giới chẳng khác huyễn, huyễn chẳng khác thân giới, thân giới tức là huyễn, huyễn tức là thân giới; xúc giới cho đến các thọ do thân xúc làm duyên sanh ra, cũng lại như vậy.

Thiện Hiện! Theo ý ông thì sao? Ý giới cùng với huyễn có khác chăng? Pháp giới, ý thức giới và ý xúc cùng các thọ do ý xúc làm duyên sanh ra cùng với huyễn có khác chăng?

Thiện Hiện đáp: Bạch Thế Tôn! Không! Vì sao? Vì ý giới chẳng khác huyễn, huyễn chẳng khác ý giới, ý giới tức là huyễn, huyễn tức là ý giới; pháp giới cho đến các thọ do ý xúc làm duyên sanh ra, cũng lại như vậy.

Thiện Hiện! Theo ý ông thì sao? Địa giới cùng với huyễn có khác chăng? Thủy, hỏa, phong, không, thức giới cùng với huyễn có khác chăng?

Thiện Hiện đáp: Bạch Thế Tôn! Không! Vì sao? Vì địa giới chẳng khác huyễn, huyễn chẳng khác địa giới, địa giới tức là huyễn, huyễn tức là địa giới; thủy, hỏa, phong, không, thức giới, cũng lại như vậy.

Thiện Hiện! Theo ý ông thì sao? Thánh đế khổ cùng với huyễn có khác chăng? Thánh đế tập, diệt, đạo cùng với huyễn có khác chăng?

Thiện Hiện đáp: Bạch Thế Tôn! Không! Vì sao? Vì Thánh đế khổ chẳng khác huyễn, huyễn chẳng khác Thánh đế khổ, Thánh đế khổ tức là huyễn, huyễn tức là Thánh đế khổ; Thánh đế tập, diệt, đạo, cũng lại như vậy.

Thiện Hiện! Theo ý ông thì sao? Vô minh cùng với huyễn có khác chăng? Hành, thức, danh sắc, lục xứ, xúc, thọ, ái, thủ, hữu, sanh, lão tử, sầu, than, khổ, ưu, não cùng với huyễn có khác chăng?

Thiện Hiện đáp: Bạch Thế Tôn! Không! Vì sao? Vì vô minh chẳng khác huyễn, huyễn chẳng khác vô minh, vô minh tức là huyễn, huyễn tức là vô minh; hành cho đến lão tử, sầu, than, khổ, ưu, não, cũng lại như vậy.

Thiện Hiện! Theo ý ông thì sao? Bốn tịnh lự cùng với huyễn có khác chăng? Bốn vô lượng, bốn định vô sắc cùng với huyễn có khác chăng?

Thiện Hiện đáp: Bạch Thế Tôn! Không! Vì sao? Vì bốn tịnh lự chẳng khác huyễn, huyễn chẳng khác bốn tịnh lự, bốn tịnh lự tức là huyễn, huyễn tức là bốn tịnh lự; bốn vô lượng, bốn định vô sắc, cũng lại như vậy.

Thiện Hiện! Theo ý ông thì sao? Bốn niệm trụ cùng với huyễn có khác chăng? Bốn chánh đoạn, bốn thân tức, năm căn, năm lực, bảy chi đẳng giác, tám chi thánh đạo cùng với huyễn có khác chăng?

Thiện Hiện đáp: Bạch Thế Tôn! Không! Vì sao? Vì Bốn niệm trụ chẳng khác huyễn, huyễn chẳng khác bốn niệm trụ, bốn niệm trụ tức là huyễn, huyễn tức là bốn niệm trụ; bốn chánh đoạn cho đến tám chi thánh đạo, cũng lại như vậy.

Thiện Hiện! Theo ý ông thì sao? Pháp môn giải thoát không cùng với huyễn có khác chăng? Pháp môn giải thoát vô tướng, vô nguyện cùng với huyễn có khác chăng?

Thiện Hiện đáp: Bạch Thế Tôn! Không! Vì sao? Vì pháp môn giải thoát không chẳng khác huyễn, huyễn chẳng khác pháp môn giải thoát không, pháp môn giải thoát không tức là huyễn, huyễn tức là pháp môn giải thoát không; pháp môn giải thoát vô tướng, vô nguyện, cũng lại như vậy.

Thiện Hiện! Theo ý ông thì sao? Bồ thí Ba-la-mật-đa cùng với huyễn có khác chăng? Tịnh giới, an nhẫn, tinh tấn, tịnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa cùng với huyễn có khác chăng?

Thiện Hiện đáp: Bạch Thế Tôn! Không! Vì sao? Vì bồ thí Ba-la-mật-đa chẳng khác huyễn, huyễn chẳng khác bồ thí Ba-la-mật-đa, bồ thí Ba-la-mật-đa tức là huyễn, huyễn tức là bồ thí Ba-la-mật-đa; tịnh giới, an nhẫn, tinh tấn, tịnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa, cũng lại như vậy.

Thiện Hiện! Theo ý ông thì sao? Năm loại mắt cùng với huyễn có khác chăng? Sáu phép thần thông cùng với huyễn có khác chăng?

Thiện Hiện đáp: Bạch Thế Tôn! Không! Vì sao? Vì năm loại mắt chẳng khác huyễn, huyễn chẳng khác năm loại mắt, năm loại mắt tức là huyễn, huyễn tức là năm loại mắt; sáu phép thần thông, cũng lại như vậy.

Thiện Hiện! Theo ý ông thì sao? Mười lực của Phật cùng với huyễn có khác chăng? Bốn điều không sợ, bốn sự hiểu biết thông suốt, đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả, mười tám pháp Phật bất cộng, trí nhất thiết, trí đạo tướng, trí nhất thiết tướng cùng với huyễn có khác chăng?

Thiện Hiện đáp: Bạch Thế Tôn! Không! Vì sao? Vì mười lực của Phật chẳng khác huyễn, huyễn chẳng khác mười lực của Phật, mười lực của Phật tức là huyễn, huyễn tức là mười lực của Phật; bốn điều không sợ cho đến trí nhất thiết tướng, cũng lại như vậy.

Thiện Hiện! Theo ý ông thì sao? Quả vị Giác ngộ cao tột cùng với huyễn có khác chăng?

Thiện Hiện đáp: Bạch Thế Tôn! Không! Vì sao? Vì quả vị Giác ngộ cao tột chẳng khác huyễn, huyễn chẳng khác quả vị Giác ngộ cao tột, quả vị Giác ngộ cao tột tức là huyễn, huyễn tức là quả vị Giác ngộ cao tột.

Phật bảo: Thiện Hiện! Theo ý ông thì sao? Huyền có tạp nhiễm, có thanh tịnh chăng?

Thiện Hiện đáp: Bạch Thế Tôn! Không!

Thiện Hiện! Theo ý ông thì sao? Huyền có sanh, có diệt chăng?

Thiện Hiện đáp: Bạch Thế Tôn! Không!

Thiện Hiện! Theo ý ông thì sao? Nếu pháp không tạp nhiễm, không thanh tịnh, không sanh, không diệt, thì là pháp có thể học Bát-nhã-ba-la-mật-đa, thành tựu trí nhất thiết trí chăng?

Thiện Hiện đáp: Bạch Thế Tôn! Không!

Thiện Hiện! Theo ý ông thì sao? Nếu pháp không tạp nhiễm, không thanh tịnh, không sanh, không diệt, thì là pháp có thể học tịnh lục, tinh tấn, an nhẫn, tịnh giới, bố thí Ba-la-mật-đa, thành tựu trí nhất thiết trí chăng?

Thiện Hiện đáp: Bạch Thế Tôn! Không!

Thiện Hiện! Theo ý ông thì sao? Nếu pháp không tạp nhiễm, không thanh tịnh, không sanh, không diệt, thì là pháp có thể học bốn tịnh lục, thành tựu trí nhất thiết trí chăng?

Thiện Hiện đáp: Bạch Thế Tôn! Không!

Thiện Hiện! Theo ý ông thì sao? Nếu pháp không tạp nhiễm, không thanh tịnh, không sanh, không diệt, thì là pháp có thể học bốn vô lượng, bốn định vô sắc, thành tựu trí nhất thiết trí chăng?

Thiện Hiện đáp: Bạch Thế Tôn! Không!

Thiện Hiện! Theo ý ông thì sao? Nếu pháp không tạp nhiễm, không thanh tịnh, không sanh, không diệt, thì là pháp có thể học bốn niệm trụ, thành tựu trí nhất thiết trí chăng?

Thiện Hiện đáp: Bạch Thế Tôn! Không!

Thiện Hiện! Theo ý ông thì sao? Nếu pháp không tạp nhiễm, không thanh tịnh, không sanh, không diệt, thì là pháp có thể học bốn

chánh đoạn, bốn thần túc, năm căn, năm lực, bảy chi đẳng giác, tám chi thánh đạo, thành tựu trí nhất thiết trí chăng?

Thiện Hiện đáp: Bạch Thế Tôn! Không!

Thiện Hiện! Theo ý ông thì sao? Nếu pháp không tạp nhiễm, không thanh tịnh, không sanh, không diệt, thì là pháp có thể học pháp môn giải thoát không, thành tựu trí nhất thiết trí chăng?

Thiện Hiện đáp: Bạch Thế Tôn! Không!

Thiện Hiện! Theo ý ông thì sao? Nếu pháp không tạp nhiễm, không thanh tịnh, không sanh, không diệt, thì là pháp có thể học pháp môn giải thoát vô tướng, vô nguyện, thành tựu trí nhất thiết trí chăng?

Thiện Hiện đáp: Bạch Thế Tôn! Không!

Thiện Hiện! Theo ý ông thì sao? Nếu pháp không tạp nhiễm, không thanh tịnh, không sanh, không diệt, thì là pháp có thể học năm loại mắt, thành tựu trí nhất thiết trí chăng?

Thiện Hiện đáp: Bạch Thế Tôn! Không!

Thiện Hiện! Theo ý ông thì sao? Nếu pháp không tạp nhiễm, không thanh tịnh, không sanh, không diệt, thì là pháp có thể học sáu phép thần thông, thành tựu trí nhất thiết trí chăng?

Thiện Hiện đáp: Bạch Thế Tôn! Không!

Thiện Hiện! Theo ý ông thì sao? Nếu pháp không tạp nhiễm, không thanh tịnh, không sanh, không diệt, thì là pháp có thể học mười lực của Phật, thành tựu trí nhất thiết trí chăng?

Thiện Hiện đáp: Bạch Thế Tôn! Không!

Thiện Hiện! Theo ý ông thì sao? Nếu pháp không tạp nhiễm, không thanh tịnh, không sanh, không diệt, thì là pháp có thể học bốn điều không sợ, bốn sự hiểu biết thông suốt, đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả, mười tám pháp Phật bất cộng, trí nhất thiết, trí đạo tướng, trí nhất thiết tướng, thành tựu trí nhất thiết trí chăng?

Thiện Hiện đáp: Bạch Thế Tôn! Không!

Thiện Hiện! Theo ý ông thì sao? Khác năm uẩn ... các pháp, tướng, các tướng, do giả lập, ngôn thuyết, có đại Bồ-tát chăng?

Thiện Hiện đáp: Bạch Thế Tôn! Không!

Thiện Hiện! Theo ý ông thì sao? Chỉ đối với năm uẩn ... các pháp, tướng, các tướng, do giả lập, ngôn thuyết, gọi đó là đại Bồ-tát chăng?

Thiện Hiện đáp: Bạch Thế Tôn! Đúng vậy!

Thiện Hiện! Theo ý ông thì sao? Có phải chỉ đối với năm uẩn ... các pháp, tướng, các tướng, do giả lập, ngôn thuyết, có tạp nhiễm, có thanh tịnh, có sanh, có diệt chẳng?

Thiện Hiện đáp: Bạch Thế Tôn! Không!

Thiện Hiện! Theo ý ông thì sao? Nếu pháp không có tướng, không có các tướng, không giả lập, không ngôn thuyết, không có danh, không có giả danh, không có thân, không nghiệp của thân, không có lời nói, không có nghiệp của lời nói, không có ý, không có nghiệp của ý, không tạp nhiễm, không thanh tịnh, không sanh, không diệt, thì là pháp có thể học Bát-nhã-ba-la-mật-đa, cho đến trí nhất thiết tướng, thành tựu trí nhất thiết trí chẳng?

Thiện Hiện đáp: Bạch Thế Tôn! Không!

Phật bảo: Thiện Hiện! Nếu đại Bồ-tát có khả năng lấy vô sở đắc như vậy làm phương tiện để học Bát-nhã-ba-la-mật-đa, cho đến trí nhất thiết tướng, thì nên biết đại Bồ-tát ấy, có thể thành tựu trí nhất thiết trí.

Lúc bấy giờ, cụ thọ Thiện Hiện bạch Phật: Bạch Thế Tôn! Nếu đại Bồ-tát muốn chứng quả vị Giác ngộ cao tột, thì khi tu học Bát-nhã-ba-la-mật-đa nên như nhà ảo thuật tu học Bát-nhã-ba-la-mật-đa, đối với tất cả mọi việc, không có sự phân biệt. Vì sao? Vì nên biết nhà ảo thuật tức là năm uẩn ..., năm uẩn ... tức là nhà ảo thuật.

Phật bảo: Thiện Hiện! Theo ý ông thì sao? Như năm uẩn ... huyễn có thể học Bát-nhã-ba-la-mật-đa, thành tựu trí nhất thiết trí chẳng?

Thiện Hiện đáp: Bạch Thế Tôn! Không! Vì sao? Vì năm uẩn ... huyễn vậy, lấy vô tánh làm tự tánh, mà tự tánh của vô tánh chẳng thể nắm bắt được.

Thiện Hiện! Theo ý ông thì sao? Như chiêm bao, như tiếng vang, như bóng sáng, như ảnh tượng, hoa trong hư không, như ánh nước, như ảo thành, như ngũ uẩn biến hóa v.v... có thể học Bát-nhã-ba-la-mật-đa, thành tựu trí nhất thiết trí chẳng?

Thiện Hiện đáp: Bạch Thế Tôn! Không! Vì sao? Vì chiêm bao, năm uẩn ... cho đến năm uẩn biến hóa như vậy, lấy vô tánh làm tự tánh, mà tự tánh của vô tánh, chẳng thể nắm bắt được.

Thiện Hiện! Theo ý ông thì sao? Như huyễn ... năm uẩn ... các pháp ấy, chúng có gì khác nhau?

Thiện Hiện đáp: Bạch Thế Tôn! Không! Vì sao? Vì sắc, thọ, tướng, hành, thức như huyễn ... ấy, tức là sắc, thọ, tướng, hành, thức

như mộng ...; sắc, thọ, tưởng, hành, thức như huyễn ... ấy, tức là sáu căn ... như huyễn ....; sáu căn ... như huyễn ... ấy, tức là sắc, thọ, tưởng, hành, thức như huyễn .... đều do nội không, nên chẳng thể nắm bắt được, cho đến đều do vô tánh tự tánh không, nên chẳng thể nắm bắt được.

Lúc bấy giờ, cụ thọ Thiện Hiện lại bạch Phật: Bạch Thế Tôn! Đại Bồ-tát mới phát tâm hướng về Đại-thừa nghe nói Bát-nhã-ba-la-mật-đa sâu xa, tâm vị ấy sẽ không kinh hãi, sợ sệt chăng?

Phật bảo: Thiện Hiện! Đại Bồ-tát mới phát tâm hướng đến Đại-thừa, khi tu hành Bát-nhã-ba-la-mật-đa, nếu không có phương tiện thiện xảo, chẳng được bạn lành hỗ trợ, nghe nói Bát-nhã-ba-la-mật-đa sâu xa như vậy, thì tâm vị ấy có sự kinh khiếp, có hãi hùng, có sợ sệt.

Lúc bấy giờ, cụ thọ Thiện Hiện bạch: Bạch Thế Tôn! Những đại Bồ-tát nào khi tu hành Bát-nhã-ba-la-mật-đa, vì có phương tiện thiện xảo, nên nghe nói Bát-nhã-ba-la-mật-đa sâu xa như vậy, tâm các vị ấy chẳng kinh khiếp, chẳng hãi hùng, chẳng sợ sệt?

Phật bảo: Thiện Hiện! Nếu đại Bồ-tát, khi tu hành Bát-nhã-ba-la-mật-đa, thì nên dùng cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng thường, vô thường của sắc là chẳng thể nắm bắt được, quán cái tướng thường, vô thường của thọ, tưởng, hành, thức, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng lạc, khổ của sắc, là chẳng thể nắm bắt được, quán cái tướng lạc, khổ của thọ, tưởng, hành, thức, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng ngã, vô ngã của sắc, là chẳng thể nắm bắt được, quán cái tướng ngã, vô ngã của thọ, tưởng, hành, thức, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng tịnh, bất tịnh của sắc, là chẳng thể nắm bắt được, quán cái tướng tịnh, bất tịnh của thọ, tưởng, hành, thức, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng không, bất không của sắc, là chẳng thể nắm bắt được, quán cái tướng không, bất không của thọ, tưởng, hành, thức, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng vô tướng, hữu tướng của sắc, là chẳng thể nắm bắt được, quán cái tướng vô tướng, hữu tướng của thọ, tưởng, hành, thức, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng vô nguyện, hữu nguyện của sắc, là chẳng thể nắm bắt được, quán cái tướng vô nguyện, hữu nguyện của thọ, tưởng, hành, thức, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng tịch tịnh, bất

tịch tịnh của sắc, là chẳng thể nắm bắt được, quán cái tướng tịch tịnh, bất tịch tịnh của thọ, tưởng, hành, thức, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng viển ly, bất viển ly của sắc, là chẳng thể nắm bắt được, quán cái tướng viển ly, bất viển ly của thọ, tưởng, hành, thức, là chẳng thể nắm bắt được.

Thiện Hiện! Đại Bồ-tát như vậy, khi tu hành Bát-nhã-ba-la-mật-đa, vì có phương tiện thiện xảo, nên nghe nói Bát-nhã-ba-la-mật-đa thâm sâu như vậy, mà tâm của vị ấy, chẳng kinh khiếp, chẳng hãi hùng, chẳng sợ sệt.

Thiện Hiện! Nếu đại Bồ-tát, khi tu hành Bát-nhã-ba-la-mật-đa, thì nên dùng cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng thường, vô thường của nhãn xứ, là chẳng thể nắm bắt được, quán cái tướng thường, vô thường của nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý xứ, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng lạc, khổ của nhãn xứ, là chẳng thể nắm bắt được, quán cái tướng lạc, khổ của nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý xứ, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng ngã, vô ngã của nhãn xứ, là chẳng thể nắm bắt được, quán cái tướng ngã, vô ngã của nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý xứ, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng tịnh, bất tịnh của nhãn xứ, là chẳng thể nắm bắt được, quán cái tướng tịnh, bất tịnh của nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý xứ, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng không, bất không của nhãn xứ, là chẳng thể nắm bắt được, quán cái tướng không, bất không của nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý xứ, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng vô tướng, hữu tướng của nhãn xứ, là chẳng thể nắm bắt được, quán cái tướng vô tướng, hữu tướng của nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý xứ, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng vô nguyện, hữu nguyện của nhãn xứ, là chẳng thể nắm bắt được, quán cái tướng vô nguyện, hữu nguyện của nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý xứ, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng tịch tịnh, bất tịch tịnh của nhãn xứ, là chẳng thể nắm bắt được, quán cái tướng tịch tịnh, bất tịch tịnh của nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý xứ, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng viển ly, bất viển ly của nhãn xứ, là chẳng thể nắm bắt được, quán cái tướng viển ly, bất viển ly của nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý xứ, là chẳng thể nắm bắt được.

Thiện Hiện! Đại Bồ-tát như vậy, khi tu hành Bát-nhã-ba-la-mật-đa, vì có phương tiện thiện xảo, nên nghe nói Bát-nhã-ba-la-mật-đa thâm sâu như vậy, mà tâm của vị ấy chẳng kinh khiếp, chẳng hãi hùng, chẳng sợ sệt.

Thiện Hiện! Nếu đại Bồ-tát, khi tu hành Bát-nhã-ba-la-mật-đa, thì nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng thường, vô thường của sắc xứ, là chẳng thể nắm bắt được, quán cái tướng thường, vô thường của thanh, hương, vị, xúc, pháp xứ, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng lạc, khổ của sắc xứ, là chẳng thể nắm bắt được, quán cái tướng lạc, khổ của thanh, hương, vị, xúc, pháp xứ, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng ngã, vô ngã của sắc xứ, là chẳng thể nắm bắt được, quán cái tướng ngã, vô ngã của thanh, hương, vị, xúc, pháp xứ, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng tịnh, bất tịnh của sắc xứ, là chẳng thể nắm bắt được, quán cái tướng tịnh, bất tịnh của thanh, hương, vị, xúc, pháp xứ, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng không, bất không của sắc xứ, là chẳng thể nắm bắt được, quán cái tướng không, bất không của thanh, hương, vị, xúc, pháp xứ, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng vô tướng, hữu tướng của sắc xứ, là chẳng thể nắm bắt được, quán cái tướng vô tướng, hữu tướng của thanh, hương, vị, xúc, pháp xứ, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng vô nguyện, hữu nguyện của sắc xứ, là chẳng thể nắm bắt được, quán cái tướng vô nguyện, hữu nguyện của thanh, hương, vị, xúc, pháp xứ, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng tịch tịnh, bất tịch tịnh của sắc xứ, là chẳng thể nắm bắt được, quán cái tướng tịch tịnh, bất tịch tịnh của thanh, hương, vị, xúc, pháp xứ, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng viển ly, bất viển ly của sắc xứ, là chẳng thể nắm bắt được, quán cái tướng viển ly, bất viển ly của thanh, hương, vị, xúc, pháp xứ, là chẳng thể nắm bắt được.

Thiện Hiện! Đại Bồ-tát như vậy, khi tu hành Bát-nhã-ba-la-mật-đa, vì có phương tiện thiện xảo, nên nghe nói Bát-nhã-ba-la-mật-đa thâm sâu như vậy, mà tâm của vị ấy chẳng kinh khiếp, chẳng hãi hùng, chẳng sợ sệt.

Thiện Hiện! Nếu đại Bồ-tát, khi tu hành Bát-nhã-ba-la-mật-đa, thì nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng thường, vô thường của nhãn giới, sắc giới, nhãn thức giới và nhãn xúc cùng các thọ do nhãn xúc làm duyên sanh ra, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng lạc, khổ của nhãn giới, sắc giới, nhãn thức giới và nhãn xúc cùng các thọ do nhãn xúc làm duyên sanh ra, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng ngã, vô ngã của nhãn giới, sắc giới, nhãn thức giới và nhãn xúc cùng các thọ do nhãn xúc làm duyên sanh ra, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng tịnh, bất tịnh của nhãn giới, sắc giới, nhãn thức giới và nhãn xúc cùng các thọ do nhãn xúc làm duyên sanh ra, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng không, bất không của nhãn giới, sắc giới, nhãn thức giới và nhãn xúc cùng các thọ do nhãn xúc làm duyên sanh ra, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng vô tướng, hữu tướng của nhãn giới, sắc giới, nhãn thức giới và nhãn xúc cùng các thọ do nhãn xúc làm duyên sanh ra, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng vô nguyện, hữu nguyện của nhãn giới, sắc giới, nhãn thức giới và nhãn xúc cùng các thọ do nhãn xúc làm duyên sanh ra, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng tịch tịnh, bất tịch tịnh của nhãn giới, sắc giới, nhãn thức giới và nhãn xúc cùng các thọ do nhãn xúc làm duyên sanh ra, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng viển ly, bất viển ly của nhãn giới, sắc giới, nhãn thức giới và nhãn xúc cùng các thọ do nhãn xúc làm duyên sanh ra, là chẳng thể nắm bắt được.

Thiện Hiện! Đại Bồ-tát như vậy, khi tu hành Bát-nhã-ba-la-mật-đa, vì có phương tiện thiện xảo, nên nghe nói Bát-nhã-ba-la-mật-đa thâm sâu như vậy, mà tâm của vị ấy chẳng kinh khiếp, chẳng hãi hùng, chẳng sợ sệt.

Thiện Hiện! Nếu đại Bồ-tát, khi tu hành Bát-nhã-ba-la-mật-đa, thì nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng thường, vô thường của nhĩ giới, thanh giới, nhĩ thức giới và nhĩ xúc cùng các thọ do nhĩ xúc làm duyên sanh ra, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng lạc, khổ của nhĩ giới, thanh giới, nhĩ thức giới và nhĩ xúc cùng các thọ do nhĩ xúc làm duyên sanh ra, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà

quán cái tướng ngã, vô ngã của nhĩ giới, thanh giới, nhĩ thức giới và nhĩ xúc cùng các thọ do nhĩ xúc làm duyên sanh ra, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng tịnh, bất tịnh của nhĩ giới, thanh giới, nhĩ thức giới và nhĩ xúc cùng các thọ do nhĩ xúc làm duyên sanh ra, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng không, bất không của nhĩ giới, thanh giới, nhĩ thức giới và nhĩ xúc cùng các thọ do nhĩ xúc làm duyên sanh ra, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng vô tướng, hữu tướng của nhĩ giới, thanh giới, nhĩ thức giới và nhĩ xúc cùng các thọ do nhĩ xúc làm duyên sanh ra, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng vô nguyên, hữu nguyên của nhĩ giới, thanh giới, nhĩ thức giới và nhĩ xúc cùng các thọ do nhĩ xúc làm duyên sanh ra, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng tịch tịnh, bất tịch tịnh của nhĩ giới, thanh giới, nhĩ thức giới và nhĩ xúc cùng các thọ do nhĩ xúc làm duyên sanh ra, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng viển ly, bất viển ly của nhĩ giới, thanh giới, nhĩ thức giới và nhĩ xúc cùng các thọ do nhĩ xúc làm duyên sanh ra, là chẳng thể nắm bắt được.

Thiện Hiện! Đại Bồ-tát như vậy, khi tu hành Bát-nhã-ba-la-mật-đa, vì có phương tiện thiện xảo, nên nghe nói Bát-nhã-ba-la-mật-đa thâm sâu như vậy, mà tâm của vị ấy chẳng kinh khiếp, chẳng hãi hùng, chẳng sợ sệt.

Thiện Hiện! Nếu đại Bồ-tát, khi tu hành Bát-nhã-ba-la-mật-đa, thì nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng thường, vô thường của tử giới, hương giới, tử thức giới và tử xúc cùng các thọ do tử xúc làm duyên sanh ra, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng lạc, khổ của tử giới, hương giới, tử thức giới và tử xúc cùng các thọ do tử xúc làm duyên sanh ra, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng ngã, vô ngã của tử giới, hương giới, tử thức giới và tử xúc cùng các thọ do tử xúc làm duyên sanh ra, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng tịnh, bất tịnh của tử giới, hương giới, tử thức giới và tử xúc cùng các thọ do tử xúc làm duyên sanh ra, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng không, bất không của tử giới, hương giới, tử thức giới và tử xúc cùng các thọ do tử xúc làm duyên

sanh ra, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng vô tướng, hữu tướng của tử giới, hương giới, tử thức giới và tử xúc cùng các thọ do tử xúc làm duyên sanh ra, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng tịch tịnh, hữu nguyện của tử giới, hương giới, tử thức giới và tử xúc cùng các thọ do tử xúc làm duyên sanh ra, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng tịch tịnh, bất tịch tịnh của tử giới, hương giới, tử thức giới và tử xúc cùng các thọ do tử xúc làm duyên sanh ra, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng viển ly, bất viển ly của tử giới, hương giới, tử thức giới và tử xúc cùng các thọ do tử xúc làm duyên sanh ra, là chẳng thể nắm bắt được.

Thiện Hiện! Đại Bồ-tát như vậy, khi tu hành Bát-nhã-ba-la-mật-đa, vì có phương tiện thiện xảo, nên nghe nói Bát-nhã-ba-la-mật-đa thâm sâu như vậy, mà tâm của vị ấy chẳng kinh khiếp, chẳng hãi hùng, chẳng sợ sệt.

Thiện Hiện! Nếu đại Bồ-tát, khi tu hành Bát-nhã-ba-la-mật-đa, thì nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng thường, vô thường của thiết giới, vị giới, thiết thức giới và thiết xúc cùng các thọ do thiết xúc làm duyên sanh ra, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng lạc, khổ của thiết giới, vị giới, thiết thức giới và thiết xúc cùng các thọ do thiết xúc làm duyên sanh ra, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng ngã, vô ngã của thiết giới, vị giới, thiết thức giới và thiết xúc cùng các thọ do thiết xúc làm duyên sanh ra, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng tịch tịnh, bất tịch tịnh của thiết giới, vị giới, thiết thức giới và thiết xúc cùng các thọ do thiết xúc làm duyên sanh ra, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng không, bất không của thiết giới, vị giới, thiết thức giới và thiết xúc cùng các thọ do thiết xúc làm duyên sanh ra, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng vô tướng, hữu tướng của thiết giới, vị giới, thiết thức giới và thiết xúc cùng các thọ do thiết xúc làm duyên sanh ra, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng vô nguyện, hữu nguyện của thiết giới, vị giới, thiết thức giới và thiết xúc cùng các thọ do thiết xúc làm duyên sanh ra, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng tịch tịnh, bất tịch tịnh của thiết giới, vị giới,

thiệt thức giới và thiệt xúc cùng các thọ do thiệt xúc làm duyên sanh ra, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng viển ly, bất viển ly của thiệt giới, vị giới, thiệt thức giới và thiệt xúc cùng các thọ do thiệt xúc làm duyên sanh ra, là chẳng thể nắm bắt được.

Thiện Hiện! Đại Bồ-tát như vậy, khi tu hành Bát-nhã-ba-la-mật-đa, vì có phương tiện thiện xảo, nên nghe nói Bát-nhã-ba-la-mật-đa thâm sâu như vậy, mà tâm của vị ấy chẳng kinh khiếp, chẳng hãi hùng, chẳng sợ sệt.

Thiện Hiện! Nếu đại Bồ-tát, khi tu hành Bát-nhã-ba-la-mật-đa, thì nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng thường, vô thường của thân giới, xúc giới, thân thức giới và thân xúc cùng các thọ do thân xúc làm duyên sanh ra, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng lạc, khổ của thân giới, xúc giới, thân thức giới và thân xúc cùng các thọ do thân xúc làm duyên sanh ra, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng ngã, vô ngã của thân giới, xúc giới, thân thức giới và thân xúc cùng các thọ do thân xúc làm duyên sanh ra, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng tĩnh, bất tĩnh của thân giới, xúc giới, thân thức giới và thân xúc cùng các thọ do thân xúc làm duyên sanh ra, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng không, bất không của thân giới, xúc giới, thân thức giới và thân xúc cùng các thọ do thân xúc làm duyên sanh ra, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng vô tướng, hữu tướng của thân giới, xúc giới, thân thức giới và thân xúc cùng các thọ do thân xúc làm duyên sanh ra, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng vô nguyện, hữu nguyện của thân giới, xúc giới, thân thức giới và thân xúc cùng các thọ do thân xúc làm duyên sanh ra, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng tịch tịnh, bất tịch tịnh của thân giới, xúc giới, thân thức giới và thân xúc cùng các thọ do thân xúc làm duyên sanh ra, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng viển ly, bất viển ly của thân giới, xúc giới, thân thức giới và thân xúc cùng các thọ do thân xúc làm duyên sanh ra, là chẳng thể nắm bắt được.

Thiện Hiện! Đại Bồ-tát như vậy, khi tu hành Bát-nhã-ba-la-mật-đa, vì có phương tiện thiện xảo, nên nghe nói Bát-nhã-ba-la-mật-đa

thâm sâu như vậy, mà tâm của vị ấy chẳng kinh khiếp, chẳng hãi hùng, chẳng sợ sệt.

Thiện Hiện! Nếu đại Bồ-tát, khi tu hành Bát-nhã-ba-la-mật-đa, thì nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng thường, vô thường của ý giới, pháp giới, ý thức giới và ý xúc cùng các thọ do ý xúc làm duyên sanh ra, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng lạc, khổ của ý giới, pháp giới, ý thức giới và ý xúc cùng các thọ do ý xúc làm duyên sanh ra, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng ngã, vô ngã của ý giới, pháp giới, ý thức giới và ý xúc cùng các thọ do ý xúc làm duyên sanh ra, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng tịnh, bất tịnh của ý giới, pháp giới, ý thức giới và ý xúc cùng các thọ do ý xúc làm duyên sanh ra, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng không, bất không của ý giới, pháp giới, ý thức giới và ý xúc cùng các thọ do ý xúc làm duyên sanh ra, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng vô tướng, hữu tướng của ý giới, pháp giới, ý thức giới và ý xúc cùng các thọ do ý xúc làm duyên sanh ra, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng vô nguyện, hữu nguyện của ý giới, pháp giới, ý thức giới và ý xúc cùng các thọ do ý xúc làm duyên sanh ra, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng tịch tịnh, bất tịch tịnh của ý giới, pháp giới, ý thức giới và ý xúc cùng các thọ do ý xúc làm duyên sanh ra, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng viển ly, bất viển ly của ý giới, pháp giới, ý thức giới và ý xúc cùng các thọ do ý xúc làm duyên sanh ra, là chẳng thể nắm bắt được.

Thiện Hiện! Đại Bồ-tát như vậy, khi tu hành Bát-nhã-ba-la-mật-đa, vì có phương tiện thiện xảo, nên nghe nói Bát-nhã-ba-la-mật-đa thâm sâu như vậy, mà tâm của vị ấy chẳng kinh khiếp, chẳng hãi hùng, chẳng sợ sệt.

Thiện Hiện! Nếu đại Bồ-tát, khi tu hành Bát-nhã-ba-la-mật-đa, thì nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng thường, vô thường của địa giới, là chẳng thể nắm bắt được, quán cái tướng thường, vô thường của thủy, hỏa, phong, không, thức giới, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng lạc, khổ của địa giới, là chẳng thể nắm bắt được, quán cái tướng lạc, khổ của thủy, hỏa, phong, không, thức giới, là chẳng thể nắm bắt

được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng ngã, vô ngã của địa giới, là chẳng thể nắm bắt được, quán cái tướng ngã, vô ngã của thủy, hỏa, phong, không, thức giới, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng tịnh, bất tịnh của địa giới, là chẳng thể nắm bắt được, quán cái tướng tịnh, bất tịnh của thủy, hỏa, phong, không, thức giới, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng không, bất không của địa giới, là chẳng thể nắm bắt được, quán cái tướng không, bất không của thủy, hỏa, phong, không, thức giới, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng vô tướng, hữu tướng của địa giới, là chẳng thể nắm bắt được, quán cái tướng vô tướng, hữu tướng của thủy, hỏa, phong, không, thức giới, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng vô nguyện, hữu nguyện của địa giới, là chẳng thể nắm bắt được, quán cái tướng vô nguyện, hữu nguyện của thủy, hỏa, phong, không, thức giới, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng tịch tịnh, bất tịch tịnh của địa giới, là chẳng thể nắm bắt được, quán cái tướng tịch tịnh, bất tịch tịnh của thủy, hỏa, phong, không, thức giới, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng viễn ly, bất viễn ly của địa giới, là chẳng thể nắm bắt được, quán cái tướng viễn ly, bất viễn ly của thủy, hỏa, phong, không, thức giới, là chẳng thể nắm bắt được.

Thiện Hiện! Đại Bồ-tát như vậy, khi tu hành Bát-nhã-ba-la-mật-đa, vì có phương tiện thiện xảo, nên nghe nói Bát-nhã-ba-la-mật-đa thâm sâu như vậy, mà tâm của vị ấy chẳng kinh khiếp, chẳng hãi hùng, chẳng sợ sệt.

Thiện Hiện! Nếu đại Bồ-tát, khi tu hành Bát-nhã-ba-la-mật-đa, thì nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng thường, vô thường của Thánh đế khổ, là chẳng thể nắm bắt được, quán cái tướng thường, vô thường của Thánh đế tập, diệt, đạo, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng lạc, khổ của Thánh đế khổ, là chẳng thể nắm bắt được, quán cái tướng lạc, khổ của Thánh đế tập, diệt, đạo, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng ngã, vô ngã của Thánh đế khổ, là chẳng thể nắm bắt được, quán cái tướng ngã, vô ngã của Thánh đế tập, diệt, đạo, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng tịnh, bất tịnh của Thánh đế khổ, là chẳng thể nắm bắt được, quán cái tướng tịnh, bất tịnh của Thánh đế

tập, diệt, đạo, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng không, bất không của Thánh đế khổ, là chẳng thể nắm bắt được, quán cái tướng không, bất không của Thánh đế tập, diệt, đạo, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng vô tướng, hữu tướng của Thánh đế khổ, là chẳng thể nắm bắt được, quán cái tướng vô tướng, hữu tướng của Thánh đế tập, diệt, đạo, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng vô nguyên, hữu nguyên của Thánh đế khổ, là chẳng thể nắm bắt được, quán cái tướng vô nguyên, hữu nguyên của Thánh đế tập, diệt, đạo, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng tịch tịnh, bất tịch tịnh của Thánh đế khổ, là chẳng thể nắm bắt được, quán cái tướng tịch tịnh, bất tịch tịnh của Thánh đế tập, diệt, đạo, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng viển ly, bất viển ly của Thánh đế khổ, là chẳng thể nắm bắt được, quán cái tướng viển ly, bất viển ly của Thánh đế tập, diệt, đạo, là chẳng thể nắm bắt được.

Thiện Hiện! Đại Bồ-tát như vậy, khi tu hành Bát-nhã-ba-la-mật-đa, vì có phương tiện thiện xảo, nên nghe nói Bát-nhã-ba-la-mật-đa thâm sâu như vậy, mà tâm của vị ấy chẳng kinh khiếp, chẳng hãi hùng, chẳng sợ sệt.

Thiện Hiện! Nếu đại Bồ-tát, khi tu hành Bát-nhã-ba-la-mật-đa, thì nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng thường, vô thường của vô minh, là chẳng thể nắm bắt được, quán cái tướng thường, vô thường của hành, thức, danh sắc, lục xứ, xúc, thọ, ái, thủ, hữu, sanh, lão tử, sầu, than, khổ, ưu, não, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng lạc, khổ của vô minh, là chẳng thể nắm bắt được, quán cái tướng lạc, khổ của hành cho đến lão tử, sầu, than, khổ, ưu, não, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng ngã, vô ngã của vô minh, là chẳng thể nắm bắt được, quán cái tướng ngã, vô ngã của hành cho đến lão tử, sầu, than, khổ, ưu, não, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng tịnh, bất tịnh của vô minh, là chẳng thể nắm bắt được, quán cái tướng tịnh, bất tịnh của hành cho đến lão tử, sầu, than, khổ, ưu, não, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng không, bất không của vô minh, là chẳng thể nắm bắt được, quán cái tướng không, bất không của hành cho đến lão tử, sầu, than, khổ, ưu, não, là

chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng vô tướng, hữu tướng của vô minh, là chẳng thể nắm bắt được, quán cái tướng vô tướng, hữu tướng của hành cho đến lão tử, sầu, than, khổ, ưu, não, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng vô nguyên, hữu nguyên của vô minh, là chẳng thể nắm bắt được, quán cái tướng vô nguyên, hữu nguyên của hành cho đến lão tử, sầu, than, khổ, ưu, não, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng tịch tịnh, bất tịch tịnh của vô minh, là chẳng thể nắm bắt được, quán cái tướng tịch tịnh, bất tịch tịnh của hành cho đến lão tử, sầu, than, khổ, ưu, não, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng viển ly, bất viển ly của vô minh, là chẳng thể nắm bắt được, quán cái tướng viển ly, bất viển ly của hành cho đến lão tử, sầu, than, khổ, ưu, não, là chẳng thể nắm bắt được.

Thiện Hiện! Đại Bồ-tát như vậy, khi tu hành Bát-nhã-ba-la-mật-đa, vì có phương tiện thiện xảo, nên nghe nói Bát-nhã-ba-la-mật-đa thâm sâu như vậy, mà tâm của vị ấy chẳng kinh khiếp, chẳng hãi hùng, chẳng sợ sệt.

Thiện Hiện! Nếu đại Bồ-tát, khi tu hành Bát-nhã-ba-la-mật-đa, thì nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng thường, vô thường của bốn tịnh lự, là chẳng thể nắm bắt được, quán cái tướng thường, vô thường của bốn vô lượng, bốn định vô sắc, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng lạc, khổ của bốn tịnh lự, là chẳng thể nắm bắt được, quán cái tướng lạc, khổ của bốn vô lượng, bốn định vô sắc, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng ngã, vô ngã của bốn tịnh lự, là chẳng thể nắm bắt được, quán cái tướng ngã, vô ngã của bốn vô lượng, bốn định vô sắc, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng tịnh, bất tịnh của bốn tịnh lự, là chẳng thể nắm bắt được, quán cái tướng tịnh, bất tịnh của bốn vô lượng, bốn định vô sắc, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng không, bất không của bốn tịnh lự, là chẳng thể nắm bắt được, quán cái tướng không, bất không của bốn vô lượng, bốn định vô sắc, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng vô tướng, hữu tướng của bốn tịnh lự, là chẳng thể nắm bắt được, quán cái tướng vô tướng, hữu tướng của bốn vô lượng, bốn định vô sắc, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán

cái tướng vô nguyện, hữu nguyện của bốn tịnh lự, là chẳng thể nắm bắt được, quán cái tướng vô nguyện, hữu nguyện của bốn vô lượng, bốn định vô sắc, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng tịch tịnh, bất tịch tịnh của bốn tịnh lự, là chẳng thể nắm bắt được, quán cái tướng tịch tịnh, bất tịch tịnh của bốn vô lượng, bốn định vô sắc, là chẳng thể nắm bắt được; nên lấy cái tâm của trí nhất thiết trí mà quán cái tướng viễn ly, bất viễn ly của bốn tịnh lự, là chẳng thể nắm bắt được, quán cái tướng viễn ly, bất viễn ly của bốn vô lượng, bốn định vô sắc, là chẳng thể nắm bắt được.

Thiện Hiện! Đại Bồ-tát như vậy, khi tu hành Bát-nhã-ba-la-mật-đa, vì có phương tiện thiện xảo, nên nghe nói Bát-nhã-ba-la-mật-đa thâm sâu như vậy, mà tâm của vị ấy chẳng kinh khiếp, chẳng hãi hùng, chẳng sợ sệt.

Quyển Thứ 42

HẾT